

W agencja informacyjna „WIEŚ”

Rok 1

Warszawa, dnia 17.VI.1945 r.

Nr. 20

Przedruk dozwolony.

Z WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO.

Głód i niewolnictwo. Województwo Łódzkie rozdarte granicą na dwie części żyje podwójnym życiem. Wprawdzie i tu w Gubernatorstwie siedzi okupant i depcze nas swym germanskim butem, ale różnice w życiu są bardzo wielkie. Przede wszystkim w Gubernatorstwie jest zbiorowisko polskie, którego Niemcy nie są zdolni zalać Niemcami, bo ich nie mają. Natomiast te tereny, które zostały włączone oficjalnie do Reichu zostały przewidziane mocno wysiedlaniami. Majątek Polaków przeszedł jako zdobycz wojenna na rzecz Niemiec. Polacy nie mogą wykonywać żadnego zawodu, jedynie mogą być niemieckimi robotnikami, za co dostają urzędową płacę i żyć muszą z przydziałów. A przydziały dla Niemców są oczywiście inne i dla Polaków inne. Chociażby człowiek leżał w łóżku i nie nie robił, teżby nie mógł żyć z tych przydziałów. A tu trzeba robić ciężko. Mężczyźni do 65 lat, a kobiety do 45 przymusowo. Uchronić się od pracy jest wprost niemożliwością.

Najgorzej gdy są małe dzieci - wówczas matka musi zostawić bez opieki malenstwa i sama dziesięć godzin harować o głódzie.

Na wsiach sytuacja jest nieco lepsza, gdyż pracownik jest blisko żywności i ma możliwość ukraść. W mieście jest wprost rozpaczliwie. Dlatego też w Łodzi jest znacznie większa drożyzna niż w Warszawie. Człowiek obcy może umrzeć z głodu.

Kary za handel żywnością. Człowiek obcy może umrzeć z głodem i nie nie kupi, bo za to grożą b. duże kary. W 1943 r. w pow. kaliskim zostało ukaranych 9 osób za tajny ubój, przez Sąd Specjalny /wojskowy/ od 7-9 lat ciężkim więzieniem. Oboz koncentracyjny za zabicie kury jest na porządku dziennym. Za świnie częstokroć stosują karę śmierci. W Łodzi za sprzedane jajko karze się 1-3 miesięcy więzienia tak sprzedawcę jak i kupującego. Znany nam jest wypadek, gdzie kobieta za kupno 1 litra śmietany dostała 3 miesiące więzienia, a sprzedawca 6 miesięcy.

Brak wszystkiego. Na ogół w Łodzi odczuwa się brak wszystkiego, nawet drożdżów zastępczych. I tak - brak jest szpagatu papierowego i papieru do tego stopnia, że zmuszeni jesteśmy wysyłać z Gubernatorstwa dla naszych krewnych w Łodzi papier i szpagat, potrzebny im do wysyłania do obozów paczek dla jenców.

Unieruchomieni. Ruch ludności polskiej jest ograniczony nie tylko kolejami, ale nawet i pieszy, tak że poruszanie się po terenie jest narażone na aresztowanie. Na wszystko trzeba mieć zezwolenie - a zezwolenie daje wojci - Niemcy i trudno takowe uzyskać. Każdego przechodnia legitymuje nie

tylko żandarmeria, ale każdy Niemiec cywilny, który jest na usługach bezpośrednich żandarmerii. Polakom koleją jeździć nie wolno.

Polacy rowerów nie posiadają, jedynie robotnicy, którzy dojeżdżają rowerami do pracy i wolno im podróżować tylko na danym odcinku i tylko w dni robocze. Poza tem część rowerów malowana jest na biało, tak że z daleka rower Polaka jest rozpoznany.

Niszczenie rolnictwa. Wysiedlanie Polaków w latach 1939, 40, i 41 przerzedziło wieś polską do tego stopnia, że w powiatach zamożniejszych, gdzie przed wojną było do 500 głów niemieckich, obecnie jest do 60% Niemców. Poza tem w ubiegłym i bieżącym roku jest przeprowadzone scalenie gruntów. Tak że małe gospodarstwa znikły zupełnie i utworzone są większe gospodarstwa 15, 20 i 30 ha. Gospodarstwa te są pod zarządem władz niemieckich, ale bezpośrednio kierują temi gospodarstwami Polacy, bo Niemców na osiedlenie brak. Taki "administrator" polski jest w formie parobka podwórzowego. Wszyscy wysiedleni, a właściwie wywłaszczeni są wywożeni do Niemiec na roboty, lub pozostają częściowo jako parobcy w scalonych gospodarstwach.

W pow. wielunskim zostało scalonych około 30% gospodarstw chłopskich, z których wywieziono około 50% ludności do Niemiec. Położenie chłopów jest niezmiernie ciężkie, nie mniej niż robotnika. Inteligencja jest niszczona całkowicie. Na palcach można liczyć tych ludzi z inteligencji, którzy pracują w swoich zawodach.

Niszczenie przodowników. Niszczenie i likwidacja inteligencji poszła na pierwszy plan, ale również chłopi i robotnicy są bardzo prześladowani i co światlejsi i czynniejsi ludzie poszli i idą stale do obozów koncentracyjnych. Już w roku 1939 wykazywano tu i ówdzie ruchliwszych chłopów i likwidowano. Tak zabrano z pow. Żaskiego 11 chłopów i ślad po nich zaginął. Prawdopodobnie spoczywają oni w lesku pod Zgierzem, bo tam było miejsce straceń. Ow laszek może wiele powiedzieć. W Łodzi zaraz po wkroczeniu armii niemieckiej w 1939 r. założono taką kaźnię - oboz koncentracyjny dla politycznych, który to przetrwał aż do roku 1943. Więźniowie sypiali na posadce i co dzień systematycznie po pięć razy bito pałkami gumowymi. Wywiezienie do innego obozu /np. Oświęcim/ każdy uważał sobie za wielkie szczęście. Wiele ludzi zabrano jeszcze w 1940 r. i o nich zaginął wszelki ślad.

Oświata i kościoły. Kościoły przeważnie są pozamykane, a figury religijne i krzyże przydrożne poniszczone przez Niemców jeszcze w roku 1940. Wszelkie znaki polskości zniszczone, wydrapane, zdeptane. Szkoły zamknięte. Nauczycielstwo w obozach. Nauka po polsku - to wielka zbrodnia. Książki polskiej nigdzie się nie kupi, a kto ma w domu u siebie - musi starannie ukrywać. Polacy w tramwaju czy pociągu, to jakby niemówią, boją się odzywać do siebie, żeby nie narazić się na prześladowanie.

Bronią się czynnie. A mimo tego duch polski pozostał, lukim - żyją. Praca podziemna w tych tak ciężkich warunkach żyje i rozwija się. Tu i ówdzie aktywne jednostki dają o sobie znak życia z bronią w ręku.

Niency wiedzą o tem i wciąż wykawiają co czynniejszy element tak na wsi jak i w mieście. W b. roku aresztowano 22 młodych chłopów w pow. Żaskim, a jednego zastrzelono. W pow. Piotrków /w Reichu/ aresztowano 7 chłopów.

Masowe obkawy. Ale to wszystko nie wystarcza i w obawie przed skutkami - urządzono na terenie woj. Łódzkiego wielkie obkawy, które trwały 3 tygodnie od 8 do końca marca. W obkawach tych brało udział kilka tysięcy wojska i żandarmerii, oraz cywilni Niemcy /wołyniacy - osiedlen-

cy/.Robiono kotły . i wykawiano ludzi tych ktorzy byli nie mel-
dowani i nigdzie nie pracowali,robiono rewizje itp.Obkawy były
robione na wsi,w polu jak i w lesie jednocześnie. W Wielki Ty-
dzien przed Świętami Wielkiejnocy odbyło się to na terenie
Zodzi i okolicach podniejskich.

W takich to warunkach żyją i pracują ludzie w Rzeszy
przez 4 lata.

Z W O Ż Y N I A .

Kilkakrotnie już podawaliśmy wieści z Wołynia. Na tym
terenie spokojnym do niedawna,mało ważnym pod względem politycz-
nym rozgrywają się wypadki niezwykle.

Trwa powstanie ukraińskie,z rozgorzały walki narodowoś-
ciowe,Polacy są niszczeni masowo. Całkowity chaos.Splot najroz-
maitszych zagadnień. Przedsmak tego jak to może wyglądać na in-
nym terenie w momentach decydujących. Z tych więc względów przed-
stawiamy zdarzenia,przywiązując doń dużą wagę. Obecnie podajemy
jak wyglądają te wypadki w świetle drukowanego słowa,odezw,wez-
wań,komunikatów wszystkich zainteresowanych czynników.

Na wstępie przytaczamy odnoszące się do Polaków ustę-
py odezw z kwietnia podpisanej:

"O k r e g o w y P r z y w o d c a O.U.N."
pod tytułem: "W sprawie ostatnich wypad-
ków na naszych ziemiach"

"... Znowu Niemcy krzyczą,że ukraińscy powstańcy pod
kierownictwem OUN napadają na wsie polskie /kolonie/
rozstrzeliwują Polaków i palą wsie. Wzywają Niemcy
polską ludność,ażeby udała się do miast,chroniąc się
pod opiekę władz niemieckich/gebiekomisarzy/. Propa-
gandzie tej pomagają polscy imperialiści.

Tym zżowieszczym doniesieniom stanowczo zaprze-
czamy i twierdzimy,że OUN zgodnie ze swym hasłem :
"Wolność dla Narodu i ludzi" czego podobnego jak roz-
strzeliwania obcych mieszkańców nie przeprowadzało i
przeprowadzać nie myśli. Za podobne wypadki,które się
stały,winy trzeba szukać wśród kierowniczych sfer
polskich organizacji.Gdy Ukraińcy porzucili służbę
w niemieckiej policji,wówczas Polacy rzucili się do
"budowy" Polski,poprzebierani w niemieckie mundury
wspólnie z Niemcami palili wsie i rozstrzeliwali Ukra-
ińców. W odpowiedzi na to,uciekający ze spalonych wsi
samoczynnie zemścili się na Polakach.

... Wszystkie uciesnione narody,które prowadzą walkę
za swoją niepodległość narodową - uważamy za swych
sojuszników w walce przeciwko moskiewskim i niemiec-
kim okupantom.

Wzywamy wszystkie mniejszości narodowe do zacho-
wania spokoju u i neutralności - będzie to gwarancją
dobrych stosunków narodowościowych i harmonijnego roz-
woju współżycia mniejszości narodowych z ukraińskimi
narodami.

Dlatego też zdecydowani jesteśmy jak najostrzej
rozprawić się ze zdrajcami,donosicielami,prowokatora-
mi i wszelkiego rodzaju szkodnikami wraz z ich rodzi-
nami bez względu na narodowość:czy to będzie Ukrainiec
czy Polak,Czech,Białorusin lub innej narodowości. "

Jeżeli przypisywać wagę tym oświadczeniom, mamy do podkreślenia czy też sprostowania:

- 1/ Mordowanie bezbronnych Polaków rozpoczęło się w styczniu, trwa dotychczas. Pierwsze drukowane słowo zjawiło się w pow. kostopolskim, wzywało do mordowania wszystkich mniejszości: Polaków, Czechów, Żydów itp. /nie było wzmianki o Niemcach/. Wyszło to z rąk związanych z Banderowcami.
 - 2/ Odezwa niniejsza nie wzywa wyraźnie do zaprzestania mordów tylko zaprzecza, aby OUN to czyniło.
 - 3/ Odezwa z tą ukazaną się w maju, choć datowana w kwietniu, a mordy trwają od szeregu miesięcy.
 - 4/ Usiłuje ona zważyć winę na "kierownicze sfery polskich organizacyj", choć to całkowicie nieprawdziwe. Właśnie organizacje niepodległościowe na Wołyniu zwalczają wstępowanie Polaków do milicji, choć zrozpaczona ludność polska rozumie ją jako samoobronę przed barbarzyństwem tatuszy.
- Wypowiedział się przeciw temu delegat Rządu na Wołyniu /drukowane w piśmie tam rozpowszechnionym "Polska zwycięży". Przytaczamy z tegoż pisma wstęp z artykułu "Polacy na to nie pojdą":

"Ostatni miesiąc przyniosł właśnie na Wołyniu próbę uczynienia i z Polaków narzędzia zbrodniczych zamiarów przez zapędzenie ich do tak zwanych oddziałów policyjnych. Stworzono takie warunki, by ludzie nie mieli czasu do namysłu i nie mieli innego wyboru. Brano mężczyzn przymusowo z obozów karnych lub z transportów odchodzących do Rzeszy. Akcja ta nie dała zbyt wielkiego rezultatu i wtedy Niemcy, widocznie dla zachęty, sprowadzili gotowy, przeszkolony batalion w mundurach niemieckiej żandarmerii, złożony z jakichś szumowin, które gdzieś w ukryciu były hodowane. Batalion ten został użyty do pacyfikacji i usiłował dorównać niemieckim mistrzom i ich uczniom - ukraińskiej policji w mordowaniu dzieci i w rzucaniu ich do ognia. Dla wywołania większego efektu i w nadziei rzućcenia ciennej plamy na honor Narodu Polskiego i Polskiego Żołnierza, Niemcy nakazują tym swoim pacholcom śpiewać w marszu polskie wojsk. piosenki."

Werbowanie Polaków do milicji nie udaje się Niemcom dlatego, że właśnie czynniki niepodległościowe polskie zwalczają to w imię wyższych celów, choć dla każdego Polaka obrona swej rodziny jest najważniejszą i mogłoby być obojętne, kto daje karabin. Przecież ukraińska milicja tak gorliwie do niedawna służyła, a w Małopolsce służy nadal - Niemcom.

- 5/ Niezmiernie charakterystyczne jest przyznanie się publiczne do stosowania przez O.U.N. odpowiedzialności zbiorowej /na wzór niemiecki/, gdyż zapowiadają rozprawienie się ze swoimi przeciwnikami i "ich rodzinami". To też wszędzie, gdzie mordowano ludność polskich wsi, padały kobiety i niemowlęta. Setki zarębano siekierami. W dn. 28 marca w kol. Jamki k/Torczyna brał udział sąsiad milicjant ukraiński Kola /zamordowano rodzinę Modzelewskich. Janinie odcięto nogę, Annie dwie nogi i rękę - piłą. Takich przykładów wiele. Czy można się dziwić, że poszkodowani poszukują odwetu samorzutnie.

"Wezwanie do uciemiężonych Narodów Wschodu". Pod takim tytułem wydali odezwę Banderowcy. Czytamy w niej:

"Uciemiężone Narody Wschodniej Europy: Białorusini, Mołdawianie, Łotysze, Estonczycy, Polacy, narody Kaukazu i Środkowej Azji.

Ziemia nasza, nasze bogactwa, narody nasze stały się obiektem niesłychanej okrutnej walki moskiewskiego i niemieckiego imperializmu. Walka toczy się o to, czyje jarzmo nałożone zostanie na nasze szyje, kto będzie panował nad nami - panować okrutnie i niepodzielnie. Realizując /doprowadzając do skutku/ swoje marzenia o zmianie Narodów Wschodu na niewolników - Moskiewscy i Niemcy imperialiści życzą sobie rozwiązania kwestii wschodniej bez naszego udziału, tak jak gdybyśmy jako polityczna siła zupełnie nie istnieli na świecie.

Narody Wschodniej Europy, Kaukazu i Środkowej Azji! NASZ LOS - W NASZICH REKACH. Liczymy nas sto milionów, nasze ziemie i nasze bogactwa większe są od ziem i bogactw imperialistycznych napastników. Wspólna nasza moc i siła jest większa od niemieckiej i moskiewskiej. Brak nam tylko jednego - łączności i koordynacji wysiłków i działań. Brak nam jedności - prawdziwej jedności związku narodów równych sobie. Związku, któryby gwarantował naszą samodzielność i niezawisłość naszych narodów i obronę przed wspólnymi wrogami.

Narody Wschodniej Europy, Kaukazu i Środkowej Azji! Naród ukraiński, jako największy i najsilniejszy we Wschodniej Europie zapewnia i gwarantuje wszystkim narodom równość i sprawiedliwość, albowiem samostatecznie doznał krzywdy i ucisku w swojej historii. Ukraiński naród ceni wolność i zna cenę tej wolności każdego narodu. Ukraiński Naród wyczerpany 25-letnim uciskiem czerwonej Moskwy, lecz żywy, wytrwale trzyma sztandar walki za swoją samodzielność, swoją państwowość, za wzrost swojego narodu, on wytrwale i z wiarą idzie drogą walki przeciwko moskiewskiemu i niemieckiemu despotyzmowi, który uciska nie tylko narody, lecz i pojedynczego człowieka.

Naród Ukraiński wytrwale wierzy, że pod sztandarem Organizacji Narodowych Ukraińców, kierowanym przez Stepana Bandera - zwycięży. Ukraiński Naród zdaje sobie sprawę, że czeka go jednakowy los z narodami Europy Wschodniej, Kaukazu i Środkowej Azji, dlatego zwraca się do wszystkich uciskanych narodów z wezwaniem do wstąpienia na drogę walki za wolność państwowość i samodzielność, albowiem walka jest ciężka i przechodząca siły małych narodów, dlatego też bez wyzwolenia uciskanych narodów włącznie z najmniejszymi nie zaistnieje spokój i porządek w Europie.

Ukraiński Naród zwraca się do wszystkich uciskanych Narodów Europy z wezwaniem do skoordynowanego wspólnego działania i nawiązania ścisłej łączności w działaniach narodowych organizacji dla walki za wolność, ażeby nie tracić tak drogiego dziś czasu i nie stać się znowu ślepym narzędziem jednego lub drugiego ciemnioty, jak również nie /przeszkadzać/ utrudniać innym narodom walki, prowadzonej za wyzwolenie.

Wiele jest tu słusznych uwag. Chociażby ten ostatni ustęp. Jednak praktyka jest całkowicie inna. Zamiast przeciw Niemcom, całe ostrze skierowali Ukraińcy na Wołyniu przeciw Polakom. Wprost przeciwnie niż głoszona zasada.

W Polsce jest szeroko rozpowszechniony pogląd, że Niepodległa Ukraina jest koniecznością dziejową.

Jednak wskazanie na siebie przez Ukraińców jako na przewodników tego 100-milionowego bloku, wykazuje przerost ambicji..., a już śmieszną megalomanią jest wysuwanie znów na wzór niemiecki

"Führera" - Bandery.

Pięknieby wyglądał ten 100-milionowy związek narodów, któremu nieliby przewodzić moralni sprawcy mordów takich, jak we wsi Dobry pod Kiwercami, gdzie 15 Polaków rozbestwiona tżuszcza ukraińska wykłużyła oczy, odcinała uszy, piersi, a jednemu wyjęła serce.

Partyzanci! Pod tym tytułem ukazała się odezwa O.U.N. Oto cię----- kawsze ustępy:

"...Porzuciliście spokój i wygodę życia domowego i wstąpiliście na twardy szlak walki.

....Co chcemy postawić na miejsce okupacyjnego niemieckiego reżimu? Czy może na wrócić stary sowiecki ład? Czyżby życzył sobie naród powrotu krwawego, bolszewickiego reżimu? Kto poza władzami partyjnymi i MKWD był zadowolony z bolszewickiego reżimu - rolnicy, chłopi czy pracująca inteligencja. Czy moskiewsko-bolszewicki reżim odbiegł daleko od niemiecko-hitlerowskiego? Czyż nie podobni są oni obaj do siebie jak dwie krople wody!

"...Dziś niemiecko-hitlerowski i rosyjsko-bolszewicki imperializm uderzył na siebie i prowadzi bój, ażeby mógł ucisnąć, grabić i eksploatować cudze kraje. Niedawno jeszcze w przyjaźni szli na podbój narodów, dzieląc się do spółki zdobyczą. Przecież Stalin i jego klika we wrześniu 1939 r. zawarła sojusz z hitlerowskimi Niemcami, udzielając pomocy dla rozbicia i podboju zachodnich państw. Przecież oni naszym chlebem karmili armię niemiecką, dostarczali naszą benzynę dla tanków i samolotów niemieckich."

"...Dlatego nieodzownym jest, ażeby każdy naród stworzył własną rewolucyjną siłę zbrojną, został utworzony wspólny front narodowych sił walczących dla walki z imperializmami."

"Za co warczymy? - Podpisana przez O.U.N., wymienia wszystkie krzywdy zadane Ukrainie przez bolszewików i Niemców.

Charakterystyczne, że w tych odezwach, wbrew dotychczasowym zwyczajom Ukraińców, nie ma żadnej wzmianki o Polsce, żadnej krytyki okresu rządów polskich.

Niemieckie wydawnictwa. Wśród Ukraińców jednak jeszcze są grupy ----- proniemieckie, wyhodowane przez O.U.N. Oto w dn. 25/IV "Miejscowy Komitet Samopomocy w Łucku" i "Okręgowa Proswita w Łucku" wydały wspólną odezwę pt. "Do Społeczności Ukraińskiej" - czytamy:

"...Zaszły wypadki, że służba policyjna i krajowa porzuciła stanowiska udając się w niewidomym kierunku. Są wypadki, że jacyś nieodpowiedzialni ludzie rozpowszechniają przeciw-niemieckie ulotki - podpisane przez ukraińskich nacjonalistów.

"...Taki stan rzeczy nie przyczyni się do zaprowadzenia ładu i spokoju na naszej ziemi, każdy z nas wie, że w tej chwili na froncie odbywa się decydująca walka z bolszewikami i w zapleczu kraju powinien być spokój i praca. Bo tylko spokój i praca może doprowadzić do zwycięstwa nad bolszewikami.

"...Wzywamy do tej akcji całą ukraińską inteligencję, całe duchowieństwo, przewodniczących rejonów i sołtysów wiejskich przewodniczących czytelników "Proswity", przewodniczących Delegacji Miejscowych Komitetów Samopomocy, mężów zaufania MKS, jak również wszystkich ludzi dobrej woli, który leży na sercu dobro i spokój naszego narodu."

Odezwa bez podpisu zatytułowana: "Ukraińscy Chłopi i Robotnicy" ma wyraźny charakter wydawnictwa niemieckiego.

"...Niemcy wywalczyli nam wolność, uwolnili nas od żydowsko - bolszewickiego jarzma."

Kto dziś walczy przeciwko Niemcom, ten jest zdrajcą Narodu Ukraińskiego. Nie bądźcie narzędziem nieodpowiedzialnych elementów.

Ci tak zwani przywódcy - nacjonałiści, którzy podburzają Was i prowadzą do walki z orężem niemieckim - nie są prawdziwymi przywódcami ukraińskiego narodu."

Taki sam charakter ma odezwa legalnie rozpowszechniona, również bez podpisu pt. "Ludu Ukraiński".

W odezwach tych nie ma wzmianki o mordowaniu Polaków. Jedyne w tej ostatniej jest ustęp, który się odnosi do tego zagadnienia.

"...Kto włóczy się, jak bandyta po lasach i bagnach i napada na spokojnych mieszkańców - ten będzie ze społeczności naszej wykluczony."

Charakterystyczna jest odezwa komendanta policji niemieckiej:

" Dezerterzy Policji Ukraińskiej Narodowości!

Usłuchajcie wrogiej kłamliwej agitacji. Nigdy nie zamierzaliśmy rozstrzeliwać was ani wysyłać. Chcieliśmy i chcemy z waszą pomocą osiągnąć uspokojenie kraju. Chcemy również polepszyć wasze warunki służbowe i materialne /socjalne/, gdyż to wszystko leży w naszym interesie.

Wszystkie nerwowe i tchórzliwe plotki, spowodowane są głupotą. Jeśli zaszcza potrzeba niektórych z was rozbroić - spowodowane to było tym, że część z was przechodziła do band "Tarasa Bulby" albo galicyjskiego OUN. Oni nie zdają sobie sprawy, co oni robią...

"Taras Bulba" miał możliwość - pomimo swej nielegalnej pracy i rozbójniczych napadów - uzyskać przebaczenie /kaskę/ i pracując razem z Niemcami uchronić i życie i wolność. Wielkoduszna ta propozycja, która zrobiona była przy świadkach i zagwarantowana, była przez niego /Taras Bulba/ odrzucona, gdyż on podporządkował się wpływow Galicji.

Wszystkiemu winni są "Taras Bulba" i galicyjscy podżegacze.

Porzućcie ich, wracajcie z powrotem.

Dopomożemy Wam znowu zaprowadzić porządek i spokój w Waszej Ojczyźnie!

Dopomóżcie nam w walce przeciwko Waszemu narodowemu wrogowi - bolszewizmowi.

Kto nie usłucha tego wezwania /wyjaśnienia/ i natychmiast nie wróci na swoje miejsce /służbę/ tego oczekuje surowa kara.

Kto natychmiast zgłosi się na służbę - nie będzie karany. Na to dajemy gwarancję.

Szczególnie ci powinni powrócić, którzy uciekli pod wpływem strachu, wynikłego na skutek kłamliwej agitacji - nie mają oni domu, ani innych środków utrzymania /do życia/.

Nie bójcie się, z powrotem przyjmieni Was do służby!

SS Oficer Policji
Komendant Policji i Bezpieczeństwa SD."

Wspomniane napady za które miał "Taras Bulba" dostać przebaczenie to również napady na ludność polską.

Inna znów odezwa, wydana przez Generalnego Komisarza - oddział SS i oficera policji - głosi:

" Do Spokojnych i Pracowitych Ukraińców!

Bandy O.U.N. /organizacja ukraińskich nacjonalistów Bandery/ dopuściły się wielkich zbrodni. Bandy nie tylko mordują rodziny niemieckie i polskie, ale również wymordowały dużą ilość rodzin ukraińskich - swoich rodaków, których jedynym przestępstwem /winą/ było, że /oni/ lojalnie wykonywali swoje obowiązki."

Dalej zapowiada mszczenie band, palenie wsi itp.

Niezmiernie ciekawy jest niżej przytoczony rozkaz. Jeżeli we wszystkich odezwach i obwieszczeniach niemieckich poza jedną wzmianką, przytoczoną przez nas o mordowaniu Polaków, jest dużo w tej sprawie, a w wewnętrznym rozkazie każe się zbierać materiał odnośnie morderstw, widać, że Niemcy chcą ukuć broń do dalszego zaoognienia stosunków polsko - ukraińskich.

" Dowódca
Policji Bezpieczeństwa i SD
przy SS i kmdt policji
IIIc-42/45-g-E-

Równe 14.V.45.

Dotyczy: okrucieństw dokonywanych na Polakach.

W sprawie codzien wznagających się okrucieństw, dokonywanych przez Ukraińców na Polakach żądam natychmiastowego materiału poglądowego. Proszę więc kazać dokonywać zdjęć fotograficznych z miejscowości spalonych przez Ukraińców, notować krótkie zeznania świadków - Polaków oraz ukraińskich naczelników rejonów i podawać mi miesięcznie ogólną liczbę zamordowanych dotąd Polaków, z podziałem na mężczyzn, kobiety i dzieci.

/ - /w.z.gen.Isernhagen"
S.S.-Obersturmführer

Bolszewickie głosy. Do choru należy jeszcze dołączyć wezwanie,
----- wydane w odezwie w marcu - podpisane:
" Komendant Armii Uderzeniowej."

"...Obecnie wszystkie drobne działania równoznaczne są z bezcelowym samobójstwem. Tylko wrogowie i prowokatorzy Związku Sowieckiego pyskują o obecnym i decydującym zwycięstwie. Łączcie się w obozach powstańczych i oczekujcie tam rozkazu dla decydujących działań. Rozkaz będzie wydany jak tylko urodzaj /zbiór/, który w tym roku chcemy użyć sami dla siebie - będzie w stodółkach i kiedy rzeki i jeziora znowu pokryją się lodem. Oczekujcie spokojnie! Czerwona Armia i nasi szawini partyzanci i partyzantki oczyszczą sowiecką ziemię od hitlerowskiej nieczystości. Zwycięstwo nasze!

Marzec 1945 r.

Komendant Armii Uderzeniowej

Widać, że tu na Wołyniu bolszewicy nie wzywają do masowości jak wewnątrz Polski, gdyż widocznie boją się mechanicznego zasilenia liczniejszej partyzantki Ukraińców - nacjonalistów, którzy poszli do lasów. Na zimą dopiero przewidują uderzenie. Już w lutym w lasach za Skuczą duża banda "Tarasa Bulby" około 1000 ludzi zetknęła się z większym oddziałem sowieckim, któremu się nie chciało podporządkować, wobec czego została zlikwidowana przez sowiecki oddział.

Oto nawet jeszcze taka ukazała się odezwa, pełna samozaparcia polskiego pt. "Polacy!" - podpisana: Dowódca oddziałów partyzanckich A. Kmicie.

"... Szereg kolonii polskich zostało w pień wyrżniętych rękami nacjonalistów ukraińskich.

Zbrodniczą tą robotą kierowało Gestapo. Morderstw dokonywano w czasie sprzyjającym dla Niemców, w przededniu wystąpienia nacjonalistów ukraińskich przeciwko Niemcom, Moskalom i Łachom. Niemcy ustawili Ukraińców na nas, obecnie ich rozbrajają, strzelają, a nam potakują zbrodnie dokonane nad nami.

Szowem bij Polaku, nacjonalistów ukraińskich. My jednak nie możemy być krótkowzroczni "rękę karaj, a nie ślepy miecz" w obecnej chwili nie mamy prawa rozpętać walki z Ukraińcami, gdyż to będzie woda na młyn Hitlera. My przede wszystkim musimy bić lokalnego wroga - Niemców! Niemcy dają nam bron w rękę, siłą zabierają nas w szeregi policji, chcąc tym rozpętać walkę między Polakami i Ukraińcami, aby sami mogli spokojnie pastwić się nad jednymi i drugimi. To się nie uda."

Sarnińskie. Mimo, że czwarty już miesiąc trwają bestialskie napały Ukraińców, mają one bardziej zorganizowany charakter, posługują się oni lepszą bronią.

Oto "plon" zbrojecki z jednego dnia - 12 maja.

Kol. Ugry /16 km. od Sarn/ 48 zamordowanych, 50 zagroń spalonych. Do tego celu użyto pocisków zapalających, 5 karabinów masz.

Kol. Konstantynówka - szereg ciężko rannych - kol. Całkowicie spalona.

Kol. Folwark - spalona częściowo.

Kol. Osty - spalona częściowo.

Kol. Ubereż - spalono 20 gospodarstw.

Poza tem partyzantki sowieckie dokonały w biały dzień napadu na Klezów i Rokitno. W potyczce zginęło 25 Niemców i Flamandczyków. W Rokitnie spalono kilka budynków między innymi elektrownię. Ludność cywilna nie ucierpiała.

Sarny wypełnione są uchodźcami ze wsi. Władze niemieckie zarządziły rejestrację wszystkich rolników, przebywających w mieście, których mają kierować na gospodarstwa w pow. Włodzimierskim tuż przy Bugu. Większość rolników /wyłącznie Polacy/ chętnie się zgłasza. Dotychczas zapisało się na wyjazd przeszło 100 rodzin. Warunki miejscowe, albo zgoła materialne zmuszają ludzi tych do opuszczenia dotychczasowego swego miejsca.

Kostopol. 24/V br. nocny napad na wieś polską - Niemille gm. Ludwipska spowodował zabicie 170 osób, rannych - 20. Osiedle spalono. Ranni przebywają w szpitalu powiatowym.

25/V br. podobny napad urządzono a na wieś sąsiednią Rudnię Pohoneżowską. Liczba ofiar przypuszczalnie niewielka.

26/V br. dokonano napadu na wieś - kolonie: Cecylówkę i Antonówkę, leżące na granicy gm. Kostopolskiej, a na terenie gm. tuczynskiej. W napadzie tym zabitych jest 25 osoby. W tym i dzie

ci, którym w bestialski sposób rozbijano główki o drzewa w lesie. Mordowaniu towarzyszyło jednocześnie palenie zagrod.

Tegoż samego dnia dokonano napadu na na Grudy. Strzelano do pracującej w polu ludności polskiej. Zabito 2 osoby. Pozostała ludność uciekła do miasta powiatowego /15 km./, gdzie już od 2-ech miesięcy stale mieszkają, a do swoich gospodarstw na wsi dojeżdżają codziennie.

Podobne wypadki miały miejsce w Krzeszowie k/Małyńska, gdzie -do pracującej ludności w polu strzelano z nienacka z ukryć w kłach zbożowych.

Tartak się pali w Puławach.. Jak już donosiliśmy w Puławach spalono tartak, zbudowany 1942 roku. Stał w pobliżu stacji kolejowej. W nocy około g. 12 spostrzeżono pożar. Straż zaalarmowana szybko się stawiała na miejsce pożaru, ale gasić go nie mogła, gdyż warta z obsługą karabinów maszynowych udaremniła zamiar straży. "Niepo to zapalaliśmy, aby ktoś gasił" taką odpowiedź dano straży, którą odprawiono do miasta. Powiadomiona o tem miejscowa żandarmeria nie reagowała. W ciągu 4-ech godzin unosiły się kupy pożaru z palącego się tartaku wraz z maszynami i zapasem drzewa. Wartownicy wraz ze sprzętem wycofali się nie atakowani przez nikogo.

Moszczenica pow. Piotrków. Z 5 na 6 czerwca wysadzono most kolejowy na linii Kraków - Warszawa. Ofiarą podłożonej miny padł pociąg z wojskiem. Liczni zabici i ranni

Pow. Tomaszów Maz. Dnia 31 maja br. na konferencji Niemcy winni a chłopi karani. obiadkowej pow. Tomaszów Maz. przy obecności przedstawicielstwa Distryktu - Radom - i władz powiatowych starosty i Kreislanwirtu, wydano zarządzenie wysiedlania gospodarzy z ich własnych gospodarstw za złą uprawę roli.

Wykonanie zarządzenia miało nastąpić w najbliższych dniach. Władze niemieckie nie są w stanie w niczym dopomóc gospodarzowi w podniesieniu produkcji rolnej./powszechny brak nawozów sztucznych, obornika przez zabranie bydła na kontyngent, nasion, sadzonek i narzędzi rolniczych/.

Pow. Kozienice. "Koleczykarze" i "maślarze", wojujacy z chłopami na skutek swej gorliwej służby giną od własnych narzędzi pracy. W pow. kozienickim w czasie snu 2-ech koleczykarzy założono im w ich własnych mieszkaniach koleczyki w nosy. Koleczyki spowodowały infekcję i wskutek zakażenia ponieśli śmierć. W tej samej miejscowości utopiono "maślarza" w pełnej kadzi śmietany w jego mleczarni.

Podajemy szczegóły znanej sprawy spalenia wójta w gm. Michów pow. Lubartów.

Wojt ten odznaczał się specjalną brutalnością. Innego tytułu do chłopa nie używał jak: "ty byku" i "wole" "chamie" itp. Jeśli ktoś mu się nie ukłonił bił go i kopał. Wreszcie władca padł: Związany drutem, położony na stosie papierów, oraz przykryty i obłany naftą spłonął w lokalu gminy.

W pow. Kozienickim chłopi kłną oświaty. Rodzice i młodzież wiejska zaprasza nauczycieli z miasta do siebie na wakacje. Zapewniają mieszkanie, wyżywienie, a żądają pomocy w nauce. W większych skupiskach uczęcej się młodzieży przygotowują się placówki na stałszy i dłuższy pobyt za wynagrodzeniem pieniężnym.

Białostocki Polizeiführer o Walce Cywilnej.

W okręgu białostockim władze niemieckie rozkleiły dużych rozmiarów afisz poniżej przytoczony. Zarządzenie tego Polizeiführera jest typowym barbarzyństwem niemieckim, stosującym odpowiedzialność zbiorową, natomiast nowością jest reklama jaką zrobił Kier. Walki Cyw. i jej zarządzeniom. Kto ich nie znał, urzędowo się o nich dowiedziać...

Wobec wydawania przez Kier. Walki Cyw. afiszów ośmieszających nieraz i wprowadzających władze niemieckie w błąd, należy dodać, że ten jest jednak autentyczny.

"Do ludności miejscowej!

Na wyznaczony muszterunek nie zjawili się ci, którzy byli do służby zobowiązani. Tym samym dali do zrozumienia, że posłuchali się propagandy tych, którzy zakłócają spokój i że nie są chętni, być posłusznym zarządzeniom władz niemieckich.

Kazakom zaaresztować 100 osób z ludności miejscowej i zastosować najsrodsze środki w stosunku do nich, jeżeli się zobowiązani do służby nie zgłoszą w ciągu jednego tygodnia. Kto się sam stawia nie będzie karany.

Los aresztowanych leży w waszym ręku.

Jeśli będziecie posłuszni zarządzeniom Władz Niemieckich, to w spokoju będziecie mogli wykonywać wasze prace.

Jeżeli natomiast nie będziecie przestrzegali zarządzeń, to spadną ciężkie kary na was, waszych krewnych i przyjaciół.

Uwolnijcie się od terroru tak zwanego "Kierownictwa Walki Cywilnej", które chce tylko stworzyć niepokój. Jest kłamstwem, że synowie wasi są wysyłani na front albo do obozów karnych.

Jest kłamstwem, że córki wasze mają być wysłane do domów publicznych. To, co wam ci t.zw. "cywilni bojownicy" o warunkach w Rzeszy opowiadają, jest tylko nikczemnym kłamstwem.

Wielkie Państwo Niemieckie ma dla was wszystkich możliwości życia i pracy. Zależy to całkowicie od was. Jakże jest wasze traktowanie przez Władze Niemieckie.

SS i Polizeiführer
na okręg białostocki"

Ciekawe pouczenie dla Niemców.

Gaulaiter Ukrainy R.Koch wydał w maju w Równem obszerne pouczenie pt.: "Do wszystkich Reichsdeutschów" na temat mobilizacji sił roboczych do Rzeszy. Píše:

"Ten kto odciąga siły do zadań nie mających znaczenia dla wojny, a l b o t e ż n a w o t o b r a c a j e n a o s o b i s t e p r z y j e m n o ś c i... ten sabotuje, utrudnia zwycięstwo.

"...Dlatego czas już, ABY USTALIŁY WSZELKIE NIERZECZOWE, A NAWET ZŁOSLIWE KRYTYKI CO DO METOD WERBUNKU!"

"...Spodziewam się tedy, że powołanie w rodzaju "jeśli nie będziesz porządnie pracował, zostaniesz zesłany na roboty do Niemiec" na przyszłość ustana. Takie głupie powiedzenia, świadczą o braku instynktu politycznego i obrażają niemiecką Ojczyznę.

Na przyszłość każdy, kto swym nierzeczowym zachowaniem się utrudnia tok werbunku do pracy będzie potraktowany z całą surowością."

Widać więc, że dyscyplina zawodzi. Niemcy między sobą krytykują Zaparkę, szczerze dają do zrozumienia, że do Niemiec wysyła się głód, poniewierkę i śmierć od bomb.

Niemcy tutejsi wolą sobie urządzać wygodne życie, używając ludzi do osobistych posług, mało przejmując się rozkazami Hitlera.

Jeszcze jeden dowód zbiorowej odpowiedzialności ludności polskiej za winy nie popełnione.

Poniżej podajemy dosłowny tekst ulotki, opublikowanej przez władze niemieckie w powiecie zamojskim w dniu 8 czerwca br.

"Nadesłane i zorganizowane przez czynniki sowieckie bandy dywersyjne, występujące pod nazwą "Gwardii Ludowej", "Polskiej Partii Robotniczej", lub też podszuwające się pod różne polskie nazwy narodowe, są źródłem nieszczęść dla spokojnej polskiej ludności wiejskiej, działalność ich bowiem stwarza stan naprężenia, który ostatecznie odbija się na losie ludności miejscowej. Zwłaszcza w powiecie zamojskim w tym czasie się stan rzeczy, który nadął tolerowany być może.

W zimie ubiegłej władze niemieckie stanęły wobec konieczności osiedlenia w powiecie zamojskim pewnej ilości chłopów niemieckich, co pociągnęło za sobą konieczność wysiedlenia pewnej ilości chłopów polskich. Władze niemieckie usiłowały przeprowadzić to zupełnie wyjątkowe i jednorazowe zarządzenie w sposób jak najbardziej ludzki i humanitarny. Władze te miały przy tym pełne zrozumienie dla ciężkiego położenia polskiej ludności wiejskiej i w ostatnim zwłaszcza czasie okazały jej dużo dobrej woli.

Władze te, jednak wielokrotnie ostrzegali ludność polską przed współpracą z organizowanymi przez czynniki sowieckie bandami dywersyjnymi. Mimo to stwierdzono, że bandy te w niektórych wypadkach korzystają z poparcia części obywateli ludności polskiej w niektórych okolicach kraju.

Ostatnio zaszedł fakt, który nie może być tolerowany. W nocy z 5 na 6 czerwca napadnięta została przez bandy dywersyjne wieś Siedliska w pow. zamojskim, skolonizowana przez chłopów niemieckich. Dopuszczono się tam czynów tak barbarzyńskich i zbrodniczych, że nie mogą one pozostać bez dotkliwej kary.

Czas ostrzeżeń się skończył. Władze niemieckie zmuszone są przejść do represyj, które ich do tej pory celowo unikały nie chcąc przyczyniać cierpień znajdującej się i tak w ciężkim położeniu ludności wiejskiej. Od dziś dnia tego rodzaju napady tolerowane nie będą.

Każda strata materialna, wyrządzona przez bandy bolszewickie ludności niemieckiej, będzie odtąd ściągana co do grosza z całą bezwzględnością z sąsiadnich polskich wsi.

Od dziś dnia za każdego zabitego Niemca zostanie aresztowana i z całą bezwzględnością rozstrzelana wielokrotna ilość Polaków, znanych władzom ze swego przyjaznego stosunku do band bolszewickich.

Pierwszą tego rodzaju akcją represyjną zostanie zastosowana obecnie za barbarzyńską zbrodnię, popełnioną w Siedliskach. Każda ewentualna dalsza zbrodnia tego ro-

dzaju, zostanie w ten sam sposób ukarana z całą bezwzględnością.

Władze niemieckie nie chcą stosować tego rodzaju metod do polskiej ludności i dlatego ostrzegają ją raz jeszcze. Przykład jednak represyj za spalenie Siedlisk niech świadczy, że w razie potrzeby poskuch i spokój wymuszone zostaną siłą."

Pow. lubartów - d.c. Prawie na terenie całego pow. lubatrowskie go zostały zniszczone urzędy gminne i popalone ewidencja ludności. Magistrat m. Lubartowa obrobiony w dzień. Kancelarie sołtysów i spisy ludności również pozabierano.

W dn. 15 maja br. w nocy został całkowicie zniszczony urząd gminy wraz z post. pol. w Michowie, gdzie znajdował się również posterunek żandarmerii, składający się z 15 ludzi. Zniszczono całkowicie mleczarnię, spalono /jak już donosiliśmy/ wójta, zabito 2-ch wartowników za stawianie oporu, poraniono 3-ch żandarmów, w tym 1 oficer, kom. miejscowej żandarm. Grupa terrorystyczna wycofała się bez strat w niewiadomym kierunku.

Na drugi dzień tj. 16 maja zjechała żandarmeria z Puław /obecnie powiat gm. Michów, Łysobyki i Wielkie z dawnego pow. lubartowskiego/by pomścić. Zabiła jednego junaka w Wielkolesie gm. Wielkie i postrzeliła starego gospodarza w Dębinach gm. Wielkie.

PUŁAWY. Dn. 17 maja przyjechało 3 batalionów wojska w większości ormiań /jeńców sowieckich/ i częściowo Niemców z formacji lotniczej i obstawiono wsie: Wolice, Glinik, Wielkie, Abramów, Wielkolas, Marcinów, Sosnówkę i Izabelmont. O świcie przystąpiono do rewizji, która skończyła się aresztowaniem w/g z góry ułożonej listy bezmała wszystkich mężczyzn - następnie do dokładnego rabunku i gwałtu popełnionego na kobietach tak przez Niemców jak i jeńców sowieckich. Aresztowanych oraz zabrane przedmioty wywożono do Puław.

Na terenie dosłownie całego powiatu puławskiego niszczenie w gminach pańców przybrało rozmiary niespotykane. Nie ma już prawie gminy w powiecie, gdzieby urzędowanie odbywało się normalnie, a dokumentów nie zniszczono lub spalono. Między innymi przepędzono spęd bydła w Koniskowoli i Żyżynie, spalono tartak w Puławach w Żyżynie. Zniszczono mleczarnię w Warbowie, Pożogu, Stoku i Rogowie - zrekwirowano masło na szosie Michów - Kurów, Kurów - Puławy, Ponadto na porządku dziennym rozbijanie Niemców - żandarmów, policji albo i likwidowanie ich i Polaków w służbie niemieckiej.

Zadne usiłowania starosty nie pomagają. Napady nie ustają.

R O Ż N E .

Więzienia i obozy. Po ostatnich masowych represjach na Pawiaku, panuje tymczasowo spokój. Obecnie w więzieniu znajduje się ponad 300 osób. Poza tym jest bliżej nieokreślona grupa więźniów, odseparowana od innych, co do której nie wiadomo czy pozostaje do dyspozycji Gestapo, czy innych specjalnych władz.

Ostatnio zmieniono naczelnika więzienia - Gestapowca.

W Warszawie przy ul. Gęsiej w dawnym areszcie Wojskowym powstał obóz dla Polaków, skazanych w drodze administracyjnej za drobne wykroczenia, przeważnie za szmugiel. Straż obozową stanowi policja kryminalna. Czas osadzenia w obozie nie przekracza dwóch miesięcy.

Dywersja. W pobliżu stacji Długi Kąt 28 kwietnia niez-
----- nani sprawcy napadli na pociąg towarowy.
Steroryzowawszy obsługę podpalili 14 wagonów - cystern z benzyną.

Zabójstwo biskupa prawosławnego. W ostatnich dniach
----- został zabity jeden
z biskupów prawosławnych Aleksiej. Przyczyna i tło zamachu nie
zostały dotychczas ustalone.

Pościg. W dniu 11 czerwca br. w godzinach przedpołud-
----- niowych aleja Puławska była widow-nią cieka-
wego pościgu. Ulicą w szalonym pędzie przejechał samochód z kil-
ku młodymi ludźmi. W niewielkiej odległości za nim gnał samo-
chód z żandarmerią niemiecką. Obydwa samochody obstrzeliwały się
wzajemnie z karabinu maszynowego. Samochód uciekający został tra-
fiony i zatrzymał się. Młodzi ludzie wyskoczyli i uciekli. Zan-
darmeria otoczyła odcinek ulicy zatrzymując i aresztując przechod-
niów.

Mała blokada. W jednym z domów przy ul. Wilczej przed
e----- paru dniami w nocy policja niemiecka
urządziła coś w rodzaju małej blokady, przeprowadzając dokładną
rewizję wszystkich mieszkań oraz legitymując wszystkie osoby,
przebywające na terenie tego domu.

Z ZAMOJSZCZYZNY.

W kwietniu w Zamojskim pow., została spalona mleczarnia
we wsi, obsadzonej nowymi niemieckimi kolonistami, pod nazwą
Ruszcza.